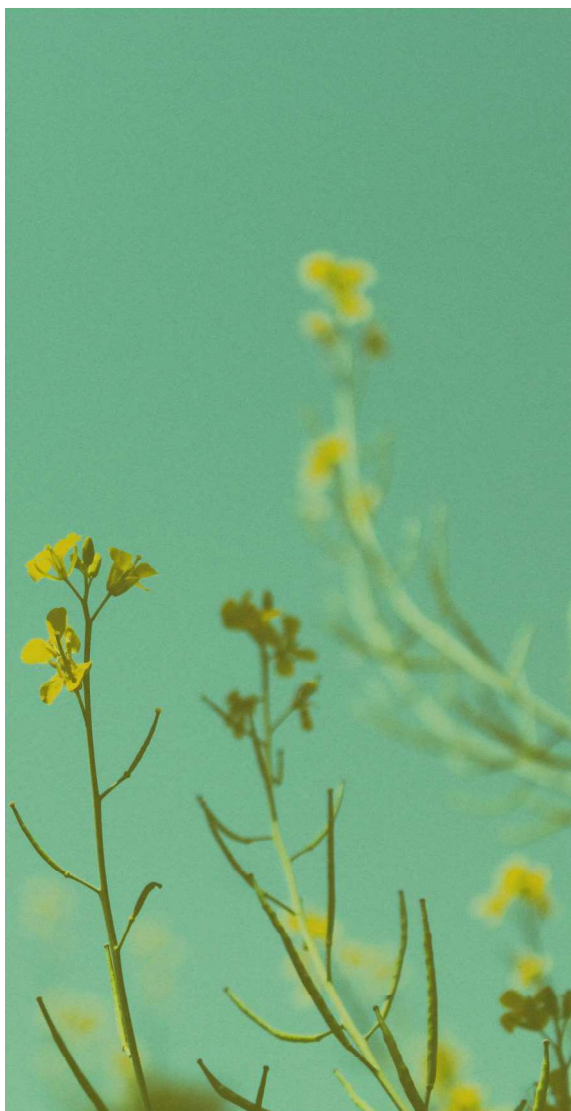

Rzepak

Poznaj tajniki uprawy

Rzepak

Rzepak ozimy to jedna z najczęściej uprawianych w Polsce roślin niezbożowych. Jest on źródłem cennych tłuszczów w żywieniu człowieka i zwierząt. W ostatnich latach olej rzepakowy wykorzystywany jest także do produkcji biodiesla.

W Polsce rzepak uprawiany jest na 900 tys. ha. Potentaci produkcji rzepaku to Chiny, Unia Europejska, Indie oraz Kanada. W Polsce średni plon wynosi 2,7 t/ha. Rzepak jary plonuje zwykle o 25–40% niżej niż ozimy.

Chcąc cieszyć się wysokim, dobrym jakościowo plonem rzepaku należy unikać częstej jego uprawy po sobie (bezwzględnie nie powinno uprawiać się go w monokulturze), a także nie zapominać o tym, że jest to roślina o dużych wymaganiach pokarmowych, reagująca dobrze na wysokie zbilansowane nawożenie makro- i mikroskładnikowe.

Ten ebook powstał, by przekazać Ci najlepszą wiedzę o uprawie rzepaku!

Boisz się szkodników? A może zastanawiasz się, jak najlepiej spełnić wymagania pokarmowe Twojego rzepaku?

Tutaj znajdziesz odpowiedzi na większość Twoich pytań - na wszystkie odpowie Ci nasz atlas, *Rzepak – Identyfikacja agrofagów oraz niedoborów pokarmowych*!

W Polsce rzepak uprawiany jest na 900 tys. ha. Potentaci produkcji rzepaku to Chiny, Unia Europejska, Indie oraz Kanada. W Polsce średni plon wynosi 2,7 t/ha. Rzekpak jary plonuje zwykle o 25-40% niżej niż ozimy.

Rzekpak uprawiany najczęściej jest na obszarze zachodniej, północnej i południowo-zachodniej Polski. Roślina pochodzi z Basenu Morza Śródziemnego, a w naszym kraju pojawiła się w XVI wieku. Pierwsze dane statystyczne na jej temat pochodzą z 1811 roku. Przed II wojną światową notowano większe, niż oleju rzepakowego, spożycie oleju lnianego. Dopiero później produkcja rzepaku i oleju z jego nasion wzrosła, jednak największy rozkwit jego uprawy to lata 70. XX wieku.

Rzekpak może być uprawiany na różnych typach gleb, ale muszą one mieć uregulowane stosunki wodne. W praktyce uprawia się go na glebach jakościowo dobrych i średnich (klasa III a, III b, IV a). Wykorzystuje się także na gorsze gleby (klasa IV b i V - ok. 10% plantacji).

Chcąc cieszyć się wysokim, dobrym jakościowo plonem rzepaku należy unikać częstej jego uprawy po sobie (bezwzględnie nie powinno uprawiać się go w monokulturze), a także nie zapominać o tym, że jest to roślina o dużych wymaganiach pokarmowych, reagująca dobrze na wysokie zbilansowane nawożenie makro- i mikrośkładnikowe.

Rzekpak w czasie swojego rozwoju potrzebuje dużej wilgotności powietrza, najlepiej gdy opady atmosferyczne są w granicach 600-700 mm. W późniejszych fazach wzrostu staje się bardziej odporny na niedobory wody.

Zimotrwałość rzepaku zależy od różnych czynników. Nie tylko od długości dnia, ale również odmiany, właściwego prowadzenia plantacji. I faza hartowania rzepaku odbywa się, gdy temperatury w dzień wynoszą 2-5°C w dzień, a w nocy spada ona do zera. Przebiega wtedy proces gromadzenia w roślinie związków zapasowych, głównie skrobi i tłuszczów. W fazie drugiej, kiedy temperatura spada poniżej zera zmienia się struktura błon komórkowych, następuje synteza białek silnie wiążących wodę i synteza związków usuwających wolne rodniki tlenowe. W fazie trzeciej, podczas mrozów, w roślinie powstają kryształki lodu.

Rzekpak często wymarza w okresie ostrych i bezśnieżnych zim.

Największe straty w uprawach rzepaku następują, gdy po ciepłej jesieni nastąpią nagłe i silne mrozy. Często okresy mrozów są przeplatane cieplejszymi dniami, co powoduje jeszcze większe zniszczenia. Odwodnienie w tkankach roślin powodują też silne, mroźne wiatry. Jeżeli gleba jest zamrznięta i spadnie śnieg, może dojść do gnicia roślin. Jeżeli przy opadach śniegu gleba jest niezamrznięta, rzepak jest w stanie przetrwać mrozy nawet do -25 stopni C.